

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๓๐๕.๕/ ๑๙๘๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ5391
รับที่ : ศ5827/55
วันที่ : 25 พ.ค. 55 เวลา: 13:47

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

302
2/44.1
28 นว
15.24

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมประกอบการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ ข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก ๐๓๐๕.๕/๑๙๖๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบ ข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ในการนี้ กระทรวงอุตสาหกรรม ขอชี้แจงประเด็นต่างๆ เพิ่มเติมประกอบการนำเสนอเรื่องดังกล่าว ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งมีรายละเอียดเป็นไปตามระบบ GHS (Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals) หรือระบบการจำแนกความเป็นอันตรายและการติดฉลากสารเคมีที่เป็นระบบเดียวกันทั่วโลก ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติ มีที่มาจากมติที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (United Nations Conference on Environment and Development; UNCED) หรือ Earth Summit ที่ กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้กำหนดกระบวนการความร่วมมือระหว่างประเทศตาม Program Area B ภายใต้ Chapter ๑๙ ของ Agenda ๒๑ ในเรื่องการพัฒนา Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals เพื่อสนับสนุนการจัดการสารเคมีไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นแนวทางสำหรับทุกประเทศในการพัฒนาแผนการจัดการสารเคมีแห่งชาติเพื่อการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย องค์การสหประชาชาติจึงได้จัดทำเอกสารคู่มือสำหรับระบบ GHS หรือ Purple Book ขึ้น และปรับปรุงทุกๆ ๒ ปี

ในปี...

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เวทีการประชุมระหว่างรัฐบาลว่าด้วยความปลอดภัยสารเคมี (Intergovernmental Forum on Chemical Safety; IFCs) ครั้งที่ ๔ ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพโดยกระทรวงสาธารณสุข ที่ประชุมได้เน้นถึงความสำคัญของการพัฒนาข้อมูลสถานการณ์ระดับชาติเพื่อการจัดการสารเคมี (National Chemicals Management Profile) และนานาชาติ รวมทั้งประเทศไทยได้แสดงเจตจำนงในการนำระบบ GHS (Globally Harmonized System for Classification and Labelling of Chemicals) ไปใช้ เพื่อให้มีผลในการปฏิบัติภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ (ค.ศ. ๒๐๐๘) โดยการจัดทำระบบ GHS มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑) เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมจากสารเคมี โดยให้มีการสื่อสารความเป็นอันตรายของสารเคมีด้วยฉลาก และข้อมูลความปลอดภัยสารเคมี

๒) เป็นแนวทางสำหรับประเทศที่ไม่มีระบบการจำแนกประเภทและติดฉลากสารเคมี

๓) ลดความซ้ำซ้อนของการทดสอบและประเมินสารเคมี

๔) เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการค้าสารเคมีระหว่างประเทศ โดยมีการประเมินและระบุความเป็นอันตรายของสารเคมีภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งข้อกำหนดเกี่ยวกับเกณฑ์การจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของสารเคมีเป็นไปตาม UN GHS (Purple Book) ซึ่งมีการทบทวนปรับปรุงทุกๆ ๒ ปี

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการวัตถุอันตราย ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑๐-๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยมีมติ มอบหมายให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมนำเสนอข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย แนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบการจำแนกความเป็นอันตรายและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเห็นชอบให้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการควบคุมกำกับ ดูแล สารเคมีและวัตถุอันตรายของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการวัตถุอันตราย ได้ดำเนินการเป็นไปตามอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดให้คณะกรรมการวัตถุอันตรายกำหนดนโยบาย มาตรการและแผนการกำกับ ดูแล วัตถุอันตราย เมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ลงนามในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามฉบับประกาศและงานทั่วไป

/ประเภท...

ประเภท ง. เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๔๘ ง ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยกฎหมายดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับกับผู้ประกอบการวัตถุอันตรายภาคอุตสาหกรรม เท่านั้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวัตถุอันตรายในการกำหนดนโยบาย มาตรการและแผนการกำกับดูแลวัตถุอันตรายเมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานที่กำกับ ดูแลวัตถุอันตรายในภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาคการเกษตร ภาคผู้บริโภค และภาคการขนส่ง นำข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการควบคุม กำกับ ดูแล สารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยมากขึ้น เนื่องจาก การสื่อสารความเป็นอันตรายของสารเคมีและวัตถุอันตราย จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์สากลเดียวกัน จะส่งผลให้การส่งเสริมการปกป้องสุขภาพคนงานและผู้บริโภคจากอันตรายของสารเคมีและวัตถุอันตรายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

-ไม่มี-

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สารสำคัญของข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย ประกอบด้วย

๔.๑.๑ เกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายสำหรับวัตถุอันตรายที่เป็นสารเดี่ยว (substance) หรือ สารผสม (mixture) โดยแบ่งเกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย เป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๔.๑.๑.๑ เกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายทางกายภาพและองค์ประกอบ การสื่อสารความเป็นอันตรายในฉลาก โดยความเป็นอันตรายทางกายภาพ มีทั้งหมด ๑๖ หัวข้อ

๔.๑.๑.๒ เกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายต่อสุขภาพและองค์ประกอบ การสื่อสารความเป็นอันตรายในฉลากวัตถุอันตราย มีทั้งหมด ๑๐ หัวข้อ

๔.๑.๑.๓ เกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และ องค์ประกอบ การสื่อสารความเป็นอันตรายในฉลากวัตถุอันตราย มีทั้งหมด ๒ หัวข้อ

ซึ่งเกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายดังกล่าว เป็นไปตาม Annex ๒ Classification and Labelling summary tables ของคู่มือสำหรับระบบ GHS หรือ Purple Book ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ (ค.ศ. ๒๐๐๙)

๔.๑.๒ องค์ประกอบ การสื่อสารความเป็นอันตรายบางส่วน ซึ่งองค์ประกอบของ ฉลาก จะต้องประกอบด้วยอย่างน้อย ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ รูปสัญลักษณ์ (pictogram) คำสัญญาณ

/(signal word)...

(signal word) และข้อความแสดงความเป็นอันตราย (hazard statement) ซึ่งการแสดงองค์ประกอบของการสื่อสารความเป็นอันตรายจะต้องสอดคล้องกับการจำแนกความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายตามข้อ ๔.๑

๔.๑.๓ ข้อสนเทศที่ต้องระบุในเอกสารข้อมูลความปลอดภัย มีทั้งหมด ๑๖ หัวข้อ ซึ่งข้อมูลขั้นต่ำของเอกสารข้อมูลความปลอดภัยดังกล่าว เป็นไปตาม Chapter ๑.๕ Hazard Communication: Safety Data Sheet (SDS) ของคู่มือสำหรับระบบ GHS หรือ Purple Book ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ (ค.ศ. ๒๐๐๙)

๔.๒ การดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้จัดทำระบบฐานข้อมูลการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตามระบบ GHS เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้ประกอบการวัตถุอันตรายสามารถสืบค้นข้อมูลการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายได้ พร้อมแปลคู่มือสำหรับระบบ GHS (purple book) เป็นภาษาไทย เพื่อประกอบการพิจารณาจำแนกความเป็นอันตรายสำหรับสารเคมีและวัตถุอันตรายของผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไปที่สนใจ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแล สารเคมีและวัตถุอันตราย นำข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการควบคุม กำกับ ดูแล สารเคมีและวัตถุอันตราย ให้เกิดความปลอดภัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมราชวงศ์พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิวัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

สำนักควบคุมวัตถุอันตราย

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๔๒๔๘ ๐ ๒๒๐๒ ๔๒๒๘

โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๔๐๘๙

E-mail hazspecialist@diw.mail.go.th